

بیست و چهارمین کنفرانس اپتیک و فوتونیک و
دهمین کنفرانس مهندسی فوتونیک ایران

۲۴امین همایش - ۹۶ - دانشگاه شهرد
24th Iranian Conference on Optics and Photonics (ICOP 2018) and
9th Iranian Conference on Photonics Engineering and Technology (ICPET 2018)
Jan 30 - Feb 1, 2018 - Shahrood University

ابر تفکیک با نوردهی ساختاریافته در میکروسکوپی تمام‌نگاری دیجیتال میرائو

یاسمن گنج‌خانی^۱، احسان احدی اخلاقی^{۱،۲}، محمد چهارسوقی^{۱،۳}، علیرضا مرادی^{۲،۳}

^۱دانشکده فیزیک، دانشگاه تحصیلات تکمیلی علوم پایه زنجان، زنجان کد پستی ۴۵۱۳۷-۶۶۷۳۱

^۲مرکز پژوهشی اپتیک، دانشگاه تحصیلات تکمیلی علوم پایه زنجان، زنجان کد پستی ۴۵۱۳۷-۶۶۷۳۱

^۳دانشکده علوم نانو، پژوهشگاه دانش‌های بنیادی، تهران، ایران کد پستی ۱۹۳۹۵-۵۵۳۱

چکیده - در این مقاله از نوردهی ساختاریافته برای افزایش توان تفکیک در میکروسکوپی تمام‌نگاری دیجیتال میرائو از طریق تصویر کردن توری‌های دوبعدی بر نمونه استفاده شده است. میکروسکوپی تمام‌نگاری دیجیتال روشی غیرمغرب و آسان برای تصویربرداری سه بعدی از اجسام فازی است. چیدمان شبه هم‌مسیر و خودمرجع میرائو به سبب سادگی و حساسیت کمتری که در مقابل ارتعاشات محیطی دارد، چیدمانی مناسب برای میکروسکوپی تمام‌نگاری دیجیتال است. شیئی‌های میرائو با گشودگی عددی بالا گران هستند و در مقابل شیئی‌های با گشودگی عددی پایین‌تر از توان تفکیک کم رنج می‌برند. نشان داده شده است که می‌توان با تصویر کردن توری یک بعدی با فرکانس مناسب بر روی نمونه توان تفکیک عرضی را در یک راستا افزایش داد و با چرخش توری می‌توان به افزایش توان تفکیک در تمام راستاها رسید. در این مقاله نشان می‌دهیم که با استفاده از توری‌های دوبعدی با طرح‌های شطرنجی و لانه زنبوری می‌توان بی‌نیاز از چرخش توری به ابرتفکیک در تمام راستاها رسید. استفاده از روش فوق به بهبود توان تفکیک چیدمان با نوردهی معمولی از ۱/۲۹۴ میکرومتر به ۰/۸۴ میکرومتر منجر شد و با استفاده از آن میکروکره‌ها در میان انبوهه‌هایی از آن‌ها که با نوردهی معمولی قابل آشکارسازی نبودند، تفکیک شدند.

کلید واژه- ابرتفکیک، میکروسکوپی تمام‌نگاری دیجیتال، میرائو، نوردهی ساختاریافته

Super-resolution by Structured Illumination in Mirau Digital Holographic Microscopy

Yasaman Ganjkhani¹, Ehsan A. Akhlaghi^{1,2}, Mohammad A. Charsooghi^{1,2}, and Ali-Reza Moradi^{2,3}

¹Department of Physics, Institute for Advanced Studies in Basic Sciences (IASBS), 45137-66731, Zanjan, Iran

²Optics Research Center, Institute for Advanced Studies in Basic Sciences (IASBS), 45137-66731, Zanjan, Iran

³School of Nano Science, Institute for Research in Fundamental Sciences (IPM), PO Box 19395-5531, Tehran, 19395, Iran

Abstract- In this paper we apply structured illumination in Mirau digital holographic microscopy to improve the lateral resolution. Digital holographic microscopy (DHM) is an effective and non-contact technique for 3D imaging of phase objects. Among different DHM setups, Mirau DHM due to its simple and vibration-immune nature is of a high interest. Mirau objectives with high NA are expensive and low NA ones suffer from low lateral resolution. It has been shown that by imaging 1D gratings on the sample we can obtain super-resolution in DHM in 1 direction and to have super-resolution in all directions the gratings should be rotated. We demonstrate that by projecting 2D gratings, instead, super-resolved 3D images in all directions may be obtained. We apply the technique to resolve microparticles within aggregations of them which can never be resolved under uniform illumination of the Mirau DHM setup. The resolution power of the system was improved from 1.3 to 0.84 microns.

Keywords: Super-resolution, Digital Holographic Microscopy, Mirau, Structured Illumination

Formatted: Font: 12 pt, Font color: Black, (Complex) Persian (Iran)

این مقاله در صورتی دارای اعتبار است که در سایت www.opsi.ir قابل دسترسی باشد

۱- مقدمه

توان تفکیک بنا به حد آبه طبق رابطه $\lambda/2NA$ با طول موج نور و گشودگی عددی سیستم تصویرساز (NA) محدود می شود [۱]. به تمام روش هایی که بر این محدودیت غلبه کنند، روش های تصویرگیری ابرتفکیک می گویند. برخی از این روش ها بر به کارگیری امواج میرا استوارند و میکروسکوپی میدان نزدیک نامیده می شوند [۲]. در روش های میدان دور، شامل ایده های نوآورانه را می توان در روش هایی نظیر [مختص](#) میکروسکوپی STED و میکروسکوپی با نوردهی ساختاریافته (SIM) یافت [۳]. در میکروسکوپی با نوردهی ساختاریافته نمونه با باریکه ای با ساختار معلوم روشن می شود. به این ترتیب نور ساختاریافته اطلاعات آن دسته از ساختارهای ریز که با نوردهی معمولی قابل آشکار نبودند را بر خود سوار کرده و طی عملیات جداسازی در هنگام بازسازی تصاویر قابل مشاهده می کند. این روش برای اولین بار توسط نیل و همکارانش ابداع شد [۴]. گوستافسون در سال ۲۰۰۰ آن را به منظور افزایش توان تفکیک در میکروسکوپی فلورسانس به کار برد [۵]. تاکنون جوانب مختلف کار با نوردهی ساختاریافته بررسی شده است.

میکروسکوپی تمامنگاری دیجیتال (DHM) روشی آسان، غیرمخرب و غیرتماسی برای تصویربرداری سه بعدی از اجسام فازی و نمایه سطوح بازتابان است [۶]. چیدمان متداول برای میکروسکوپی تمامنگاری دیجیتالی چیدمان ماخزندر است که در آن با ایجاد قدری زاویه میان دو باریکه مرجع و شیئی می توان تمامنگاشت های خارج محور داشت و تصاویر حقیقی، مجازی و باریکه پراش نیافته را از هم جدا کرد. اما همین امر چیدمان را در مقابل ارتعاشات مکانیکی و محیطی حساس خواهد کرد. از این رو چیدمان های هم-مسیر و خودمرجع برای میکروسکوپی تمامنگاری دیجیتالی می تواند جایگزین مناسبی باشد. از چیدمان های مناسب خودمرجع می توان به آن هایی که از شیئی های تداخلی نظیر مایکلسون، لینیک و میرائو استفاده می کنند اشاره کرد. در این پژوهش ما از شیئی میرائو استفاده کرده ایم. در این نوع شیئی تداخلی باریکه مرجع از آینه کوچکی که درون شیئی تعبیه شده است بازتاب می شود. میرائوهای با بزرگنمایی زیاد قیمت های

بالایی دارند و در مقابل در میرائوهای با بزرگنمایی کم نسبت توان تفکیک عرضی به محوری بسیار کمتر است. توان تفکیک در DHM به توان تفکیک سیستم تصویرساز آن، مشخصات دوربین ثبت تمامنگاشت ها و نیز به اندازه پنجره پالایه فوریه در حین بازسازی بستگی دارد. غالب روش هایی را که برای ابرتفکیک در میکروسکوپی به کار می رود می توان برای DHM هم بکار برد. از جمله ترکیب نوردهی ساختاریافته با چیدمان DHM می تواند جالب توجه باشد. برای مثال Ma و همکارانش در سال ۲۰۱۳ از توری معمولی با فرکانس متغیر برای افزایش توان تفکیک در DHM استفاده کرده اند [۷]. در [۸] گروهی دیگر از توری های یک بعدی با جهات مختلف که بر روی مدوله کننده فضایی نور (SLM) ایجاد شده اند، برای ابرتفکیک استفاده کرده اند. قبلا با وارد کردن یک میکروکره شفاف در [طول کل](#) فاصله کار میرائو افزایش بزرگنمایی و توان تفکیک را نشان داده شده و از آن برای تشخیص گلبول های سرخ مبتلا به تالاسمی نوع خفیف و نیز برای بررسی ناهموازی سطح نانوکامپوزیت های پلیمری استفاده کرده ایم [۹ و ۱۰]. در این مقاله چیدمان هم مسیر میرائو را با نور ساختاریافته دوبعدی روشن کرده ایم و نشان داده ایم که با آن توان تفکیک عرضی سیستم زیاد می شود.

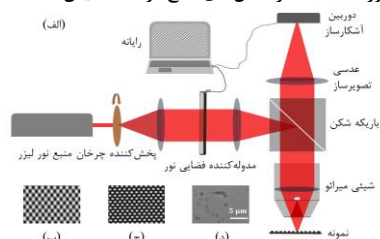
۲- مبانی نظری

در ساده ترین شکل نوردهی ساختاریافته در چیدمان تمامنگاری میکروسکوپی، نمونه با تصویر یک توری [رنگی](#) سینوسی روشن می شود. شکل ۱(الف) طرحواره ای از طیف فوریه یک نمونه شامل فرکانس های پایین و بالا، همانند آنچه در مرحله بازسازی تمام نگاشت ها دیده می شود، را نشان می دهد. مستطیل خط چین محدوده فرکانسی را که طول موج و گشودگی سیستم مجاز می دانند، نشان می دهد. در نوردهی معمولی سیستم فقط به فرکانس های بازه $[NA/\lambda, NA/\lambda]$ اجازه عبور می دهد. وقتی که سیستم با نوردهی ساختاریافته روشن شود، بخشی از فرکانس های بالا سوار بر مراتب ۱ و ۱- پراش توری می شوند و به اندازه زاویه پراش مرتبه اول که با گام توری P_x و بزرگنمایی سیستم M مشخص می شود، نسبت به پراش مرتبه صفر که مربوط به فرکانس های پایین است جابجا می شوند (شکل ۱(ب)). گام توری ها باید طوری انتخاب شود که حتی الامکان مراتب

استفاده شود، می‌توان روش را از چرخش‌های زیاد توری بی‌نیاز کرد.

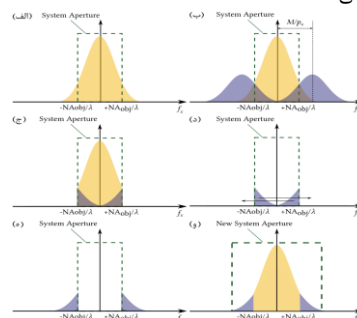
۳- آماده‌سازی نمونه و چیدمان آزمایش

در شکل ۲ (الف) طرح کلی از چیدمان مورد استفاده در این کار آمده است. باریکه لیزر هلیوم-نئون (شرکت پویا فراژما، ۲ mW، طول موج ۶۳۲٫۸ nm) ابتدا از پخش‌کننده چرخان که به منظور کاهش نوفه و فریزهای مزاحم از طریق کم کردن هم‌دوسی فضایی بر سر راه نور تعبیه شده می‌گذرد. عدسی اول ($f=25\text{ mm}$) جبهه موج خروجی از پخش‌کننده را بر مدوله‌کننده فضایی نور (SLM) تصویر می‌کند. طرح توری‌های مناسب بر روی SLM سوار شده‌اند که از طریق عدسی دوم ($f=50\text{ mm}$) و باریکه‌شکن و شیئی میراثو (Nikon, NA= $\frac{0.43}{3}$, ۱۰X) بر نمونه تصویر می‌شوند. در داخل میراثو بخشی از باریکه از باریکه‌شکنی که در دهانه آن نصب شده عبور کرده و از نمونه برمی‌گردد. بخش دیگری از باریکه از روی باریکه‌شکن به داخل شیئی بازتابیده شده و سپس به آینه مرجع که در داخل شیئی تعبیه شده برخورد می‌کند و از آن بازتابیده می‌شود. این باریکه نقش باریکه مرجع را ایفا می‌کند. دو باریکه پس از خروج از میراثو با هم تداخل می‌کنند. این باریکه‌های تداخلی از طریق عدسی سوم ($f=160\text{ mm}$) به سمت آشکارساز هدایت می‌شوند و تمام‌نگاشت حاصل بر آشکارساز، ثبت می‌شود. برای داشتن تمام‌نگاری خارج‌محور در این چیدمان کافی است میزچه نمونه قدری زاویه داشته باشد. تصاویری از توری‌های دوبعدی شطرنجی و لانه‌زنبوری مورد استفاده در شکل‌های ۲ (ج) و (د) نمایش داده شده‌اند.

شکل ۲ (الف) طرح‌واره چیدمان آزمایش؛ (ب) طرح فازی شطرنجی و (ج) لانه‌زنبوری سوار شده بر SLM؛ (د) تصویر میکروسکوپی از نمونه

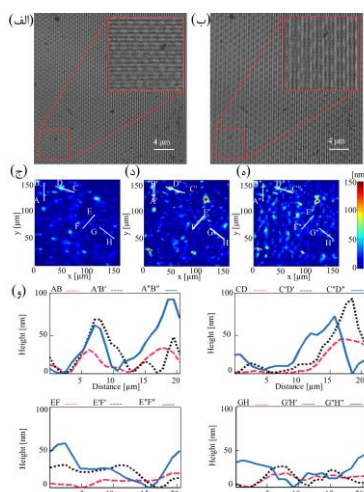
۱ و ۱- همپوشانی نداشته باشند. شکل ۱ (ج) همپوشانی فرکانس‌های بالا و پایین قابل‌مشاهده توسط سیستم را نشان می‌دهد.

شکل ۱ طرحی از نحوه افزایش توان تفکیک با استفاده از نوردهی ساختاریافته

برای از بین بردن این همپوشانی و انتقال فرکانس‌های بالا به مکان درست خود ابتدا فرکانس مرتبه صفر که معادل نوردهی معمولی است از طیف فرکانسی نمونه کسر می‌شود (شکل ۱ (د)). سپس فرکانس‌های مراتب بالا به اندازه M/P_x در فضای فرکانسی جابجا می‌شوند تا در جای درست خود قرار گیرند (شکل ۱ (ه)). این معادل حالتی است که سیستم دارای گشودگی عددی بزرگ‌تر (NA_{eff}) باشد که نظیر شکل ۱ (و) از رابطه $NA_{eff} = NA + NA_{SI}$ به‌دست می‌آید. در این رابطه $NA_{SI} = \sin\theta_{SI} = M\lambda/P_x$ گشودگی عددی است که نوردهی ساختاریافته به سیستم افزوده و برابر با پراش مرتبه اول توری تصویرشده بر نمونه است. به این ترتیب حد تفکیک سیستم با نوردهی ساختاریافته از رابطه $\delta = \kappa\lambda/NA_{eff}$ به‌دست می‌آید که در آن κ از پارامترهای تجربی نظیر نرخ سیگنال به نوفه دوربین به‌دست می‌آید. تمام این مراحل باید در هنگام بازسازی تمام‌نگاشت‌ها نیز اجرا شوند. ما برای بازسازی از روش انتشار طیف زاویه‌ای استفاده می‌کنیم که دامنه و فاز میدان را به‌دست می‌دهد. برای افزایش توان تفکیک در تمام جهات لازم است توری یک‌بعدی دست کم در دو جهت دیگر بر نمونه تصویر شود و تمام مراحل بالا بر تک‌تک جهات اعمال شود. اما اگر به جای توری یک‌بعدی، از توری دوبعدی با ساختارهای مختلف نظیر شطرنجی یا لانه‌زنبوری (Hexagonal) با گام‌های به حد کافی کوچک

نویسندگان از آقای یوسف پورویس برای کمک در تحلیل داده‌ها سپاسگزاری می‌کنند.

شکل ۳ نتایج تجربی تحت نوردهی ساختاریافته دوبعدی؛ هولوگرام شیئی تحت نوردهی با طرح (الف) شطرنجی (ب) لانه‌زنبوری؛ بازسازی-های دوبعدی تحت نوردهی (ج) معمولی، (د) شطرنجی و (ه) لانه-زنبوری؛ (و) نمایه‌های یک‌بعدی در راستای خطوط مشخص شده در تصاویر دوبعدی (ج)، (د)، و (ه).

مراجع

- [1] E. Abbe, "Beiträge zur Theorie des Mikroskops und der mikroskopischen Wahrnehmung", Archiv für mikroskopische Anatomie, p. 413-418, 1873.
- [2] A. V. Zayats and V. Sandoghdar, "Apertureless scanning near-field second-harmonic microscopy", Optics communications, p. 245-249, 2000.
- [3] S. W. Hell, et al., "The 2015 super-resolution microscopy roadmap", Journal of Physics D: Applied Physics, p. 443001, 2015.
- [4] M. A., R. Juskaitis, and T. Wilson, "Method of obtaining optical sectioning by using structured light in a conventional microscope", Optics letters, p. 1905-1907, 1997.
- [5] M. G. Gustafsson, "Surpassing the lateral resolution limit by a factor of two using structured illumination microscopy", Journal of microscopy, p. 82-87, 2000.
- [6] K. M. Kim, *Digital Holographic Microscopy*, Vol. 162, Springer, New York, NY: Springer Series in Optical Sciences, 2011.
- [7] J. Ma et al., "Resolution enhancement in digital holographic microscopy with structured illumination", Chinese Optics Letters, p. 090901, 2013.
- [8] P. Gao, G. Pedrini, and W. Osten, "Structured illumination for resolution enhancement and autofocus in digital holographic microscopy", Optics letters, p. 1328-1330, 2013.
- [9] M. Aakhte, et al., "Microsphere-assisted super-resolved Mirau digital holographic microscopy for cell identification", Applied Optics, p. D8-D13, 2017.
- [10] V. Abbasian, E. A. Akhlaghi, M. A. Charsooghi, M. Bazzar, and A. R. Moradi, "Digital Holographic Microscopy for 3D Surface Characterization of Polymeric Nanocomposites", to appear in Ultramicroscopy 2017.

در این کار از میکروکره‌های ۱ میکرونی به عنوان نمونه استفاده کردیم. این میکروذرات در محلول الکل پلی‌وینیل رقیق شده مخلوط شده و سپس بر روی یک لام با لایه‌نشانی آلومینیومی در هوای آزاد خشک شدند. ذرات بر روی لام به طور تصادفی توزیع شده‌اند. برخی از آن‌ها طوری در کنار هم قرار گرفته‌اند که امکان دارد تک‌ذره‌ها توسط شیئی ما آشکار نشوند. چنین نواحی از نمونه مورد نظر ما بوده‌اند. در شکل ۲ (ه) تصویری از میکروسکوپی با شیئی $40\times$ از این نمونه آمده است.

۴- نتایج تجربی

شکل ۳ نتایج بازسازی تمام‌نگاشت‌های تحت نوردهی معمولی و نوردهی ساختاریافته دوبعدی را نشان می‌دهد. شکل‌های ۳ (الف) و (ب) به ترتیب تمام‌نگاشت‌های نمونه تحت نوردهی شطرنجی و لانه‌زنبوری هستند. تصاویر بازسازی دوبعدی از این نمونه در شکل‌های ۳ (ج) تا (ه) به ترتیب برای نوردهی معمولی، شطرنجی و لانه‌زنبوری آورده شده است. در شکل ۳ (و) نیز نمایه‌های یک‌بعدی در راستای خطوط با جهت‌گیری‌های متفاوت نشان داده شده در تصاویر دوبعدی، رسم شده‌اند. با مقایسه نتایج بین نوردهی-های معمولی و دوبعدی افزایش توان تفکیک در جهات مختلف با استفاده نوردهی دوبعدی قابل مشاهده است. گشودگی عددی شیئی میرائو $10\times$ معادل 0.3 است، بنابراین حدتفکیک سیستم تحت نوردهی معمولی صرف‌نظر از نوفه‌ها و خطاهای موجود معادل $1/29$ میکرون است. گشودگی عددی حاصل از توری‌های مورد استفاده برابر با 0.16 است که باعث بهبود حدتفکیک سیستم به 0.84 میکرون می‌شود، که این عدد با نتایج تجربی مطابقت دارد.

۵- نتیجه‌گیری

در این پژوهش افزایش توان تفکیک در میکروسکوپی تمام-نگاری دیجیتال میرائو با نوردهی ساختاریافته انجام گرفت. نشان داده شد که استفاده از نور ساختاریافته با طرح توری دوبعدی، توان تفکیک در تمام جهات زیاد می‌شود و نیازی به ثبت تمام‌نگاشت‌های بیشتر در جهت‌های مختلف نیست. این امر به افزایش سرعت داده‌گیری می‌انجامد که می‌تواند برای تصویربرداری از نمونه‌های پویا مورد استفاده قرار گیرد.

سپاسگزاری

Formatted: Font: 12 pt

Formatted: Centered

Formatted: Font: 7 pt, Complex Script Font: 9 pt

Formatted: Numbered + Level: 1 + Numbering Style: 1, 2, 3, ... + Start at: 1 + Alignment: Left + Aligned at: 0" + Tab after: 0.25" + Indent at: 0.25"

Formatted: Font: 12 pt, Font color: Black